

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2017-03-07 Nr. (18.2-31-2 E) RM-6449

**DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO 4 DALIES APIBENDRINTO
PAAIŠKINIMO (KOMENTARO) PAPILDYMO**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM), siekdama užtikrinti sklandų mokesčių įstatymų įgyvendinimą, atsižvelgiant į 2016 m. lapkričio 8 d. Lietuvos Respublikos PVM įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymą, parengė Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio 4 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarą) (toliau - komentaras) papildymą, kuris suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2017-03-03 raštas Nr. ((14.16-01)-5K-1703023)-6K-1701783).

Šį komentarą galima rasti VMI prie FM [Konsultacinės medžiagos kataloge](#).

PRIDEDAMA. Apibendrinto paaiškinimo komentaro papildymas, 11 lapų.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

4. Lengvatinis 5 procentų PVM tarifas taikomas vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, kai šių prekių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka, taip pat nekompensuojamiems receptiniams vaistams, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų.

Komentaras

1. Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies nuostatas apdraustiesiems yra kompensuojamos išlaidos kompensuojamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, išrašytiems ambulatoriniam gydymui Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka. Be to, pagal šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostatas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto apmokamos vaistų ir medicinos pagalbos priemonių, naudojamų hospitalizuotiems stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose apdraustiesiems gydyti, išlaidos. Vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 12 straipsniu Valstybinė ligonių kasa centralizuotai perka sveikatos priežiūros įstaigoms skirtus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų. Taip pat iš PSDF biudžeto lėšų, vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu, kompensuojamos ortopedijos technikos priemonių įsigijimo išlaidos.

2. Atsižvelgiant į tai lengvatinis 5 proc. PVM tarifas gali būti taikomas vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, tiekiamiems:

2. 1. fiziniam asmeniui, pateikusiam kompensuojamųjų vaistų receptą ar kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių receptą;

Šiuo atveju lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas ambulatoriniam gydymui skirtiems vaistams, išrašytiems į Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyną, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-983 „Dėl 2016 m. Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyno patvirtinimo, bei ambulatoriniam gydymui skirtoms medicinos pagalbos priemonėms, kurios yra išrašytos į Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainyną, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-984 „Dėl 2016 m. Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainyno patvirtinimo“;

2.2. fiziniam asmeniui, pateikusiam gydytojo specialisto siuntimą (pvz.: ortopedo-traumatologo, chirurgo, fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo, ir/arba kt.);

Šiuo atveju lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas ortopedijos techninėms priemonėms, kurios yra įtrauktos į Ortopedijos technikos priemonių, kurių įsigijimo išlaidos ar jų dalis kompensuojamos iš valstybės biudžeto, bazinių kainų sąrašą.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktą kompensuojamų ortopedijos techninių priemonių sąrašai yra patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-698 „Dėl ortopedijos techninių priemonių, kurių įsigijimo išlaidos kompensuojamos iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, ir jų bazinių kainų sąrašų patvirtinimo“.

Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti apmokėjimo tvarkos aprašas patvirtintas LR sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234 „Dėl Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2.3. Valstybinei ligonių kasai, centralizuotai Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka perkančiai (pačiai arba per Centrinę projektų valdymo agentūrą, vykdančią centrinės perkančios organizacijos (CPO) funkcijas) sveikatos priežiūros įstaigoms skirtus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų;

Šiuo atveju lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas vaistams ir medicinos priemonėms, kurie yra įtraukti į:

- Centralizuotai apmokamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-910 „Dėl Centralizuotai apmokamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių sąrašo patvirtinimo“.
- 2015 m. gruodžio 31 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1582 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų aprūpinimo vaistais tuberkuliozei gydyti“ nustatyta tvarka perkami centralizuotai ir tiekiami asmens sveikatos priežiūros įstaigoms vaistai tuberkuliozei gydyti.

2.4. sveikatos priežiūros įstaigoms, kai šie vaistai ir medicinos pagalbos priemonės bus skiriami paslaugų, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, teikimui.

Lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas sveikatos priežiūros įstaigoms tiekiamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms tik tokiu atveju, jei sveikatos priežiūros įstaiga, kuriai šios prekės tiekiamos:

2.4.1. su teritorine ligonių kasa yra sudariusi sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartį (tokią informaciją tiekėjai gali rasti teritorinių ligonių kasų internetiniuose puslapiuose: www.vilniaustlk.lt; www.ktlk.lt; www.klaipedostlk.lt; www.paneveziotlk.lt; www.siauliutlk.lt); tokiu patvirtinimu galėtų būti, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros įstaigos ir teritorinės ligonių kasos paslaugų teikimo sutarties kopija, pateikta tiekėjui);

2.4.2. tiekėjui pateikia patvirtinimą, kad įsigijami vaistai ir medicinos pagalbos priemonės bus skirti sveikatos priežiūros paslaugoms, dėl kurių teikimo su teritorine ligonių kasa yra sudaryta sutartis, teikti.

Lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas sveikatos priežiūros įstaigų perkamiems:

- vaistams:
 - įrašytiems į Lietuvos Respublikos vaistinių preparatų registrą (registrą galima rasti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos interneto puslapyje adresu: www.vvkt.lt);
 - įrašytiems į Bendrijos vaistinių preparatų registrą (registrą galima rasti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos interneto puslapyje adresu: www.vvkt.lt);
 - įrašytiems į Lygiagrečiai importuojamų vaistinių preparatų sąrašą (sąrašą galima rasti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos interneto puslapyje adresu: www.vvkt.lt);
 - lygiagrečiai platinamiems į Bendrijos vaistinių preparatų registrą įrašytiems vaistams (informacija apie šiuos vaistus galima rasti Europos vaistų agentūros interneto puslapyje adresu: <http://frapps.emea.europa.eu/paradist/search.php>)
 - įrašytiems į Neregistruotų būtinųjų vaistinių preparatų, leidžiamų atiduoti į rinką Lietuvos Respublikoje, sąrašą (sąrašą galima rasti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos interneto puslapyje adresu: www.vvkt.lt);
 - įsigijamiems vadovaujantis Vardinių vaistinių preparatų įsigijimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. V-374;
 - įsigijamiems vadovaujantis Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo (toliau – LR farmacijos įstatymas) 8 straipsnio 5 dalies nuostata, t. y. esant būtinumui, sveikatos apsaugos ministro laikinai leidžiamiems tiekti į Lietuvos rinką;
 - naudojamiems vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 20 straipsnio 2 dalimi;
 - ektemporaliems vaistams.
- medicinos pagalbos priemonėms (kokios konkrečios prekės priskiriamos medicinos pagalbos priemonėms aiškina Sveikatos apsaugos ministerija):
 - aktyviosioms implantuojamoms medicinos pagalbos priemonėms, kurių kategorijai priskiriamos priemonės, kurių veikimas priklauso nuo energijos šaltinio, bet ne nuo energijos šaltinio, atsirandančio žmogaus organizme, arba dėl gravitacijos, ir kurias ketinama chirurginiu ar

medicininis būdu visiškai, arba iš dalies implantuoti į žmogaus kūną, arba medicininės intervencijos būdu įtaisyti į natūralią žmogaus kūno angą ir po procedūros joje palikti, pavyzdžiui, širdies stimulatoriai, implantuojami infuziniai siurbliai, kochleariniai implantai;

- neaktyvioms implantuojamoms medicinos pagalbos priemonėms, kurių kategorijai priskiriamos kitokios implantuojamos priemonės nei aktyviosios implantuojamos priemonės, kurios implantuojamos ilgesniam nei 30 dienų laikotarpiui, pavyzdžiui, intrauteriniai įtaisai, širdies vožtuvai, kaulų protezai;

- „in vitro“ diagnostikos medicinos priemonėms, kurių kategorijai priklauso priemonės, kurios naudojamos iš žmogaus kūno paimtų mėginių „in vitro“ tyrimams siekiant nustatyti fiziologinę ar patologinę būklę, pavyzdžiui: diagnostiniai reagentai;

- vienkartinio naudojimo medicinos pagalbos priemonėms, kurių kategorijai priskiriamos priemonės, skirtos naudoti tik vieną kartą, pavyzdžiui, intraveniniai infuziniai rinkiniai, laparotominiai tamponai;

- kitoms medicinos pagalbos priemonėms, kurių kategorijai priskiriamos dirbtinės kūno dalys; klausos aparatai ir kiti įtaisai, dedami ant kūno, nešiojami arba implantuojami į kūną, skirti fiziniam trūkumui arba negaliai palengvinti, kompensuoti ar gydyti.

3. Lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taip pat gali būti taikomas ir skaičiuojant pardavimo PVM už iš kitos ES valstybės narės įsigytus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka. Šis PVM tarifas taikomas tokiu atveju, kai minėtas prekes iš kitų ES valstybių narių įsigyja:

3.1. sveikatos priežiūros įstaiga (ne tarpininkas), kuri su teritorine ligonių kasa yra sudariusi sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartį ir įsigyjamus vaistus bei medicinos pagalbos priemones numato skirti sveikatos priežiūros paslaugoms, dėl kurių teikimo su teritorine ligonių kasa yra sudaryta sutartis, teikti;

3.2. Valstybinė ligonių kasa, centralizuotai perkanti sveikatos priežiūros įstaigoms skirtus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų.

4. Importuojamiems iš trečiųjų šalių vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, kai šių prekių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka, lengvatinis 5 proc. importo PVM tarifas taikomas tais atvejais, kai tokias prekes importuoja Valstybinė ligonių kasa, centralizuotai Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka perkanti (pati arba per Centrinę projektų valdymo agentūrą, vykdančią centrinės perkančios organizacijos funkcijas) sveikatos priežiūros įstaigoms skirtus vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų arba kai tokias prekes importuoja pačios sveikatos priežiūros įstaigos (ne tarpininkai), kurios su teritorine ligonių kasa yra sudariusios sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartis ir įsigyjamus vaistus bei medicinos pagalbos priemones numato skirti sveikatos priežiūros paslaugoms, dėl kurių teikimo su teritorine ligonių kasa yra sudarytos sutartys, teikti. Importuojant vaistus ir medicinos pagalbos priemones, kuriems taikomas lengvatinis 5 proc. importo PVM tarifas, muitiniam tikrinimui turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad importuojamų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidos bus kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka (pvz., sutartys, įstaigos laisvos formos raštiškas patvirtinimas, kad įsigijami vaistai ir medicinos pagalbos priemonės bus skirti sveikatos priežiūros paslaugoms, dėl kurių teikimo su teritorine ligonių kasa yra sudaryta sutartis, teikti ir pan.).

Importo muitinės deklaracijos 31 langelyje „Krovinio vietos ir prekės aprašymas“ pateikiamas prekės aprašymas, kuris paprastai vartojamas prekyboje, be to, prekės turi būti aprašytos taip, kad pakaktų duomenų jas vienareikšmiškai identifikuoti ir suklasifikuoti, prekių importo draudimams bei apribojimams taikyti, nustatytiems importo muitams ar mokesčiams apskaičiuoti. Norint taikyti PVM lengvatą vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, kurių

įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka, turi būti deklaruota šių vaistų ir medicinos pagalbos priemonių atitiktis PVM įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje nustatytiems atitinkamiems reikalavimams, t. y. aprašant šias prekes turi būti papildomai įrašyta, kad šios prekės kompensuojamos.

Tokių prekių kitų tiekėjų (pvz., farmacinę veiklą vykdančių įmonių) importuojamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms taikytinas standartinis PVM tarifas.

5. Nuo 2017 m. sausio 1 d. lengvatiniu 5 procentų PVM tarifu yra apmokestinami receptiniai vaistai, kurių įsigijimas nekompensuojamas iš PSDF biudžeto lėšų ir kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų.

Nekompensuojamais receptiniais vaistais, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, yra laikomi tokie vaistiniai preparatai, kurių įsigijimas konkrečioje tiekimo grandyje nėra kompensuojamas iš PSDF biudžeto lėšų.

Taigi, lengvatinis 5 proc. PVM tarifas nekompensuojamiems receptiniams vaistams taikomas visose tiekimo grandyse, kai tokių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų ir kai tokių vaistų įsigijimas pirkėjui nekompensuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų, neatsižvelgiant į tai, kad kitais atvejais/kitose tiekimo grandyse tokių vaistų įsigijimas gali būti kompensuojamas iš PSDF lėšų.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, pateikiame receptinių vaistų apmokestinimo PVM skirtingose vaistų tiekimo grandyse lentelę.

	Vaistai	Išorinės pakuotės vertė sudarant apmokestinamąjį sandorį	Vaistų tiekimo sandoris		
			Gamintojas -> didmenininkas	Didmenininkas -> vaistinė	Vaistinė -> pacientas
1.	Receptiniai vaistai (PVMĮ komentaro 5.1 punktas), kurių įsigijimas tiekimo etape "vaistinė -> pacientas" yra arba gali būti kompensuojamas PSDĮ nustatyta tvarka	> 300 EUR	5 %**	5 %**	5 %*
		> 300 EUR	5 %**	5 %**	5 %**
2.	Receptiniai vaistai (PVMĮ komentaro 5.1 punktas), kurių įsigijimas nėra ir negali būti kompensuojamas PSDĮ nustatyta tvarka)	> 300 EUR	5 %**	5 %**	5 %**

Pažymėtina, kad šioje schemoje nėra aptarti specifiniai vaistų tiekimo sandoriai (pvz. centralizuotas vaistų tiekimas ligonių kasoms), tačiau šiems sandoriams taikomos analogiškos nuostatos, pateiktos šioje lentelėje. Atvejai, kuriais vaistai gali būti kompensuojami PSDF biudžeto lėšomis numatyti PVMĮ 19 str. 4 d. 1-3 punktuose.

* Lengvatinis PVM tarifas šio konkretaus tiekimo metu taikomas atsižvelgiant į tai, kad tiekiami vaistai yra kompensuojami PSDĮ nustatyta tvarka (pateikus receptą kompensuojamiems vaistams įsigyti).

** Lengvatinis PVM tarifas šio konkretaus tiekimo metu taikomas atsižvelgiant į tai, kad tiekiamų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė didesnė negu 300 eurų ir įsigijimas nėra kompensuojamas iš PSDF biudžeto lėšų.

5.1. Receptiniams vaistams yra priskiriami tokie vaistiniai preparatai, kurie:

- įtraukti į Lietuvos Respublikos vaistinių preparatų registre registruotų receptinių vaistinių preparatų sąrašą;
Vadovaujantis LR farmacijos įstatymo 9 straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatomis, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba, registruodama vaistinius preparatus Lietuvos Respublikoje, juos klasifikuoja į receptinius ir nereceptinius vaistinius preparatus ir tvirtina bei skelbia receptinių vaistinių preparatų sąrašą, kurį kasmet tikslina. Kitose ES valstybėse narėse vaistinius preparatus klasifikuoja tų valstybių kompetentingos institucijos, tačiau vienoje valstybėje patvirtinta klasifikacija nėra pripažįstama kitoje valstybėje, išskyrus, kai taikoma savitarpio pripažinimo ar decentralizuota procedūra (tuomet vienodą klasifikaciją tvirtina visos registravimo procedūroje dalyvaujančios valstybės).
- patvirtinti Europos Komisijos kaip receptiniai vaistai;
Centralizuotai registruotų vaistinių preparatų (įrašytų į Bendrijos vaistinių preparatų registrą) klasifikaciją tvirtina Europos Komisija.
- priskirti receptiniams ir įrašyti į lygiagrečiai importuojamų vaistinių preparatų sąrašą;
- priskirti receptiniams lygiagrečiai platinami, į Bendrijos vaistinių preparatų registrą įrašyti vaistiniai preparatai;
- įtraukti į neregistruotų būtinųjų vaistinių preparatų, kurie gali būti tiekiami Lietuvos Respublikos rinkai, ir priskirti receptiniams vaistiniams preparatams, sąrašą;
Lietuvos Respublikos rinkai gali būti tiekiami tik tie neregistruoti būtinieji vaistiniai preparatai, dėl kurių yra išduoti leidimai ir kurie įrašyti į Neregistruotų būtinųjų vaistinių preparatų, kurie gali būti tiekiami Lietuvos Respublikos rinkai, sąrašą (toliau – Sąrašas). Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, priėmusi sprendimą išduoti leidimą, vaistinį preparatą įrašo į Sąrašą, ir priskiria jį receptiniams ar nereceptiniams vaistiniams preparatams.
- neregistruoti vaistiniai preparatai, būtini vartoti, kai įtariama ar nustatoma sveikatai pavojingų patogeninių ar cheminių veiksnių, toksinų arba jonizuojančioji radiacija, taip pat įvykus gaivalinei nelaimei;
Pagal LR farmacijos įstatymo 8 str. 5 dalį, sveikatos apsaugos ministras gali laikinai leisti tiekti Lietuvos Respublikos rinkai neregistruotus vaistinius preparatus, būtinus vartoti, kai įtariama ar nustatoma sveikatai pavojingų patogeninių ar cheminių veiksnių, toksinų arba jonizuojančioji radiacija, taip pat įvykus gaivalinei nelaimei.
- vardiniai vaistiniai preparatai;
kai gydytojas, skirdamas juos vartoti pavieniam pacientui, prisiima tiesioginę ir asmeninę atsakomybę. Vardinį vaistinį preparatą galima skirti, jei nėra galimybių Lietuvos Respublikoje registruotais vaistiniais preparatais gydyti pacientą, diagnozuoti ligą ar jos išvengti ir gydymo juo naudos ir rizikos santykis yra reikšmingai palankesnis negu Lietuvos Respublikos rinkoje esamų vaistinių preparatų ir gydymo būdų. Vardinis vaistinis preparatas turi būti registruotas bent vienoje kitoje EEE valstybėje arba gamintojo valstybėje. Vardinius vaistinius preparatus gali įvežti iš kitos EEE valstybės ar importuoti iš trečiosios šalies tik juridiniai asmenys, turintys vaistinių preparatų didmeninio platinimo licencijas.
- ekstemporalieji vaistiniai preparatai;
Gamybinėje vaistinėje pavieniam pacientui pagal gydytojo receptą ir (arba) sveikatos priežiūros įstaigos užsakymą pagaminti vaistiniai preparatai (kartiniai vaistiniai preparatai) ar pagal vaistinio preparato aprašą pagaminti vaistiniai preparatai (aprašiniai vaistiniai preparatai). Atsižvelgiant į tai, kad norint įsigyti ekstemporalinių vaistinių preparatų reikalingas gydytojo receptas, ekstemporalieji vaistiniai preparatai laikomi receptiniais vaistiniais preparatais.
- radiofarmaciniai preparatai;

Lietuvos Respublikos vaistinių preparatų registre registruoti radiofarmaciniai preparatai, radionuklidų generatoriai, radionuklidų rinkiniai ar radionuklidų pirmtakai taip pat yra laikomi receptiniais vaistiniais preparatais.

- *nurodyti LR sveikatos sistemos įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje. Vadovaujantis LR sveikatos sistemos įstatymo 20 straipsnio 2 dalimi sveikatos priežiūros specialistams leidžiama panaudoti naujas mokliškai pagrįstas, bet dar nustatyta tvarka neapčiuotas ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo priemonės (tarp jų ir vaistus) stengiantis pacientą išgydyti, išgelbėti ar pratęsti gyvybę.*

Pavyzdys

I situacija

Pagal Lietuvos gydytojo išrašytą ir pateiktą vieną vaistų receptą asmuo Lietuvoje perka 2 vidines vaistų pakuotes. Šių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 325 eurai. Perkami vaistai nėra priskiriami receptiniams.

Neatsižvelgiant į tai, kad parduodamiems vaistams yra išduotas gydytojo receptas ir į tai, kad parduodamų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų, šiems vaistams taikomas standartinis 21 procento PVM tarifas, todėl, kad šie vaistai nėra receptiniai.

II situacija

Pagal pateiktą Italijos klinikos gydytojo išduotą receptą Italijos pilietis perka Lietuvos vaistinėje 1 vidinę pakuotę recepte nurodytų vaistų. Minėti vaistai yra įtraukti į receptinių vaistų sąrašą Italijoje, tačiau nėra patvirtinti Europos Komisijos kaip receptiniai bei pagal LR teisės aktus nėra priskiriami receptiniams vaistams ir neatitinka nurodytų priskyrimo receptiniams vaistams sąlygų. Vidinės pakuotės, kuri yra išimta iš išorinės pakuotės (kurios apmokestinamoji vertė 440 eurų), apmokestinamoji vertė 110 eurų.

Asmeniui tiekiamų recepte nurodytų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra 440 eurų, t. y. didesnė negu 300 eurų, tačiau atsižvelgiant į tai, kad recepte nurodyti vaistai Lietuvoje nepriskiriami prie receptinių vaistų ir nepatvirtinti Europos Komisijos kaip receptiniai, šiems vaistams taikomas standartinis 21 proc. PVM tarifas.

5.2. PVM įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje yra nustatyta, kad į apmokestinamąją vertę visais atvejais įtraukiami: visi mokesčiai ir rinkliavos, išskyrus patį PVM, su prekės tiekimu ar paslaugos teikimu susijusių subsidijų ir pirkėjui tenkančių išlaidų (tokių kaip: pakavimo, transportavimo, draudimo ir kitų) vertė (plačiau apie tai žr. 15 straipsnio komentare).

PVM įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad į apmokestinamąją vertę neįtraukiamos įvairios nuolaidos, suteikiamos prekės tiekimo ar paslaugos teikimo metu.

Todėl, tuo atveju, kai nekompensuojamųjų vaistų tiekimo metu yra suteikiamos nuolaidos, tai PVM lengvatos nekompensuojamiems vaistams taikymo prasme, nekompensuojamųjų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamąją vertę laikoma vaisto išorinės pakuotės vertė po nuolaidos suteikimo.

Pavyzdys

I situacija

Pagal Lietuvos gydytojo išrašytą ir pateiktą vieną vaistų receptą asmuo Lietuvos vaistinėje perka 1 vidinę nekompensuojamųjų receptinių vaistų pakuotę. Šių vaistų išorinę pakuotę sudaro 100 vidinių pakuočių. Išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 420 eurų. Asmuo turi vaistinės lojalumo kortelę, su kuria perkamiems vaistams suteikiama 10 proc. nuolaida.

Atsižvelgiant į tai, kad parduodamų vaistų išorinės pakuotės vertė po nuolaidos viršija 300 eurų ($420 - (420 \times 10 / 100) = 378$ eurai), šiems vaistams taikomas lengvatinis 5 proc. PVM tarifas.

II situacija

Vaistinė iš didmeninio vaistų platintojo įsigijo 15 išorinių pakuočių receptinių vaistų (išorinę pakuotę sudaro 40 vidinių pakuočių), 1 išorinės pakuotės kaina 399 eurai, iš kurių 380 eurai išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė, apskaičiuota vadovaujantis PVM įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, ir 19 eurų PVM. Minėtus vaistus platintojas išparduoda ir taiko 25 proc. nuolaidą.

Atsižvelgiant į tai, kad parduodamų vaistų išorinės pakuotės vertė po nuolaidos neviršija 300 eurų ($380 - (380 \times 25 \text{ proc.}) = 285$ eurai), šiems vaistams taikomas standartinis 21 proc. PVM tarifas.

Šiuo atveju, 1 išorinė pakuotė nurodytų vaistų vaistinei kainuos 344,85 eurus, iš kurių apmokestinamoji vertė 285 eurai ir 59,85 eurai PVM.

III situacija

Vaistinėje galima įsigyti receptinių vaistų A ir receptinių vaistų B. Perkant daugiau kaip už 30 eurų, vaistinė taiko 7 procentų nuolaidą.

Receptinių vaistų A išorinės pakuotės kaina be nuolaidos 378 eurai su PVM (išorinę pakuotę sudaro 6 vidinės pakuotės), receptinių vaistų B išorinės pakuotės kaina be nuolaidos 336 eurai su PVM (išorinę pakuotę sudaro 40 vidinių pakuočių).

Pagal Lietuvos gydytojo pateiktus vaistų receptus asmuo perka iš PSDF biudžeto lėšų nekompensuojamų receptinių vaistų A 1 vidinę pakuotę ir 2 vidines pakuotes nekompensuojamųjų receptinių vaistų B.

A vaistai

<i>Išorinė pakuotės kaina su PVM be nuolaidos</i>	378 eurai (63x6)
<i>Išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė be nuolaidos</i>	360 eurų
<i>Išorinė pakuotės apmokestinamoji vertė po nuolaidos</i>	334,8 eurai (360-360x7 proc.)
<i>1 vidinės pakuotės kaina su PVM po nuolaidos</i>	58,59 eurai (334,8/6+334,8x5

proc.)

B vaistai

<i>Išorinės pakuotės kaina su PVM be nuolaidos</i>	336 eurų (8,4x40)
<i>Išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė be nuolaidos</i>	320 eurų
<i>Išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė po nuolaidos</i>	297,6 eurai (320-320x7 proc.)
<i>2 vidinių pakuočių kaina be nuolaidos</i>	16,8 eurų (336/40)
<i>2 vidinių pakuočių kaina pritaikius nuolaidą</i>	18 eurų ((297,6/40)x2+(297,6/40x2)x21

proc.)

Pritaikius nuolaidą, A recepte nurodytų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė viršija 300 eurų, todėl A recepte nurodytiems vaistams bus taikomas lengvatinis 5 proc. PVM tarifas, B receptinių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė po nuolaidos neviršija 300 eurų, todėl nurodytiems vaistams turėtų būti taikomas standartinis 21 proc. PVM tarifas.

5.3. Pagal LR farmacijos įstatymo 2 straipsnio 21 dalies nuostatas išorinė pakuotė – pakuotė, į kurią įdėta vidinė pakuotė. Pagal LR farmacijos įstatymo 2 straipsnio 81 dalį, vidinė pakuotė – tai pakuotė ar kitokia talpyklė, tiesiogiai besiliečianti su vaistiniu preparatu.

Atkreipiame dėmesį, kad išorine pakuote nelaikoma pakuotė, į kurią sudėtos kelios išorinės pakuotės (pvz.: transportavimui skirta pakuotė, į kurią sudėta 100 išorinių pakuočių).

1 pavyzdys

I situacija

Pagal vaistų receptą vaistinė asmeniui parduoda iš PSDF biudžeto lėšų nekompensuojamus receptinius vaistus. Šių vaistų išorinės pakuotės, kurią sudaro 3 vidinės pakuotės, apmokestinamoji vertė 303 eurai. Atsižvelgiant į tai, kad išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų, šie vaistai yra apmokestinami taikant lengvatinį 5 procentų PVM tarifą.

Taigi, vaistai, patiekti minėtam asmeniui kainuos 318,15 euro, iš kurių 303 eurai išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė, apskaičiuota vadovaujantis PVM įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, ir 15,15 eurų PVM, apskaičiuotas taikant lengvatinį 5 procentų PVM tarifą.

Jeigu asmeniui bus parduota šio vaisto 1 vidinė pakuotė, tai ji kainuos 106,05 eurų, iš kurių 101 euras vidinės pakuotės apmokestinamoji vertė ir 5,05 eurų PVM, apskaičiuotas taikant lengvatinį 5 procentų PVM tarifą.

II situacija

Pagal vaistų receptą vaistinė tiekia iš PSDF biudžeto lėšų nekompensuojamus receptinius vaistus. Šių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 300 eurų. Šių vaistų išorinę pakuotę sudaro 3 vidinės pakuotės. Asmuo pageidauja įsigyti 1 vidinę šio vaisto pakuotę, kurios apmokestinamoji vertė 100 eurų.

Atsižvelgiant į tai, kad šių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra lygi 300 eurų, t. y. nėra didesnė negu 300 eurų, tai tiekiamą 1 vidinę šio vaisto pakuotę yra apmokestinama, taikant standartinį 21 procento PVM tarifą.

Šiuo atveju asmeniui 1 vidinė pakuotė kainuos 121 eurą, iš kurių 1 vidinės pakuotės apmokestinamoji vertė - 100 eurų ir 21 euras PVM, kuris apskaičiuotas taikant standartinį 21 procento PVM tarifą.

III situacija

Pagal pateiktą vaistų receptą asmuo perka iš PSDF biudžeto lėšų nekompensuojamų receptinių vaistų 2 vidines pakuotes. Minėti vaistai yra supakuoti į skirtingų dydžių išorines pakuotes: po 6 ir po 3 vidines pakuotes. Šių išorinių pakuočių apmokestinamoji vertė atitinkamai 420 ir 210 eurų.

Vidinės pakuotės, kuri yra išimta iš didesnės išorinės pakuotės (kurios apmokestinamoji vertė 420 eurų), apmokestinamoji vertė 70 eurų. Šiuo atveju, atsižvelgiant į tai, kad išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų, tiekiamą šių vaistų 1 vidinę pakuotę yra apmokestinama taikant lengvatinį 5 procentų PVM tarifą. Taigi, minėto vaisto 1 vidinė pakuotė asmeniui kainuos 73,5 euro, iš kurių 70 eurų 1 vidinės pakuotės apmokestinamoji vertė ir 3,5 euro PVM, apskaičiuotas taikant lengvatinį 5 procentų PVM tarifą.

Vidinės pakuotės, kuri buvo paimta iš kitos, mažesnės išorinės pakuotės (kurios apmokestinamoji vertė 210 eurų), apmokestinamoji vertė, taip pat 70 eurų. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra mažesnė negu 300 eurų, šių vaistų vidinė pakuotė yra apmokestinama taikant standartinį 21 procento PVM tarifą.

IV situacija

Pagal pateiktą vieną vaistų receptą asmuo perka 2 išorines vaistų pakuotes. Vienos išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 280 eurai, o bendra asmeniui parduodamų dviejų išorinių pakuočių apmokestinamoji vertė - 560 eurų.

Asmeniui tiekiamo receptinio vaisto 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra 280 eurų, t. y. mažesnė negu 300 eurų, todėl (neatsižvelgiant į tai, kad pagal vieną receptą parduodamos 2 vaistų išorinės pakuotės, ir bendra jų apmokestinamoji vertė didesnė negu 300 eurų) šiems receptiniams vaistams taikomas standartinis 21 procento PVM tarifas.

V situacija

Gydytojas išrašė pacientui vardinį vaistų receptą ūmiai infekcinei lygai gydyti. Pacientas su receptu kreipėsi į vaistinę, kuri nurodytus recepte vaistinius preparatus užsakė pas vaistų didmeninį platintoją. Vaistų didmeninis platintojas pateikė užsakymą JAV gamintojui dėl nurodytų vaistų įsigijimo. Vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 450 USD.

Nurodytoje situacijoje, importuojamiems vaistams bus apskaičiuotas 5 proc. lengvatinis importo PVM, dėl to, kad perkami vaistai yra vardiniai, ir jų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė viršija 300 eurų. Kiti vaistų tiekimai (didmenininko → vaistinei; vaistinės → pacientui;) taip pat bus apmokestinami lengvatiniu 5 proc. PVM tarifu, jei šiose tiekimo grandyse tiekiamo vaisto išorinės pakuotės apmokestinamoji vertės viršys 300 eurų.

2 pavyzdys

Vaistų didmeninis platintojas vaistinei patiekė receptinių vaistų, kurių 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė :

- a) 200 eurų (patiekto 5 išorinės pakuotės, kurių bendra apmokestinamoji vertė 1000 eurų);
- b) 500 eurų (patiekta 1 pakuotė)
- c) 300 eurų (patiekta 1 pakuotė).

Šiuo atveju lengvatinis 5 procentų PVM tarifas turi būti taikomas tik tiems vaistams, kurių 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, t. y. *b) situacijoje* nurodytiems vaistams. Kiti tiekiami receptiniai vaistai (kurie vėliau bus parduodami galutiniam vartotojui – asmeniui) apmokestinami taikant standartinį 21 procento PVM tarifą.

3 pavyzdys

Vaistinė iš vaistų didmeninio platintojo perka receptinius vaistus,:

- a) Vaisto A, kurio 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 30 eurų, 400 išorinių pakuočių (bendra apmokestinamoji vertė 12 000 eurų);
- b) Vaisto B 3 išorines pakuotes (kurias sudaro po 100 vidinių pakuočių), kurių bendra apmokestinamoji vertė - 930 eurų (vienos išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 310 eurų)‘
- c) Vaisto B, 6 išorines pakuotes (kurias sudaro po 4 vidines pakuotes), kurių bendra apmokestinamoji vertė 930 eurų. (Vienos išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 155 eurų)

Šiuo atveju lengvatinis 5 procentų PVM tarifas gali būti taikomas tik *b) situacijoje* nurodytiems vaistams, kurių 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų.

4 pavyzdys

Gamybinė vaistinė pagal vaistinio preparato aprašą pagamina pacientui vaistus. Vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 60 eurų.

Šiuo atveju parduodami vaistai bus apmokestinami taikant standartinį 21 procento PVM tarifą, kadangi perkamų vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė neviršija 300 eurų.

6. Lengvatinis 5 procentų PVM tarifas taip pat gali būti taikomas skaičiuojant pardavimo PVM už iš kitos valstybės narės įsigyjamus receptinius vaistus, jeigu tokių įsigyjamų receptinių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė nei 300 eurų. *(Tais atvejais, kai pagal PVMĮ nuostatas atsiranda prievolė prisiskaičiuoti PVM)*

Pavyzdys

I situacija

Vaistų didmeninis platintojas, PVM mokėtojas, iš kitos valstybės narės įsigyja receptinius vaistus, kurie yra įtraukti į LR vaistinių preparatų registre registruotų receptinių vaistinių preparatų sąrašą, ir kurių 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė:

- A. 400 eurų;
- B. 290 eurų
- C. 300 eurų.

Vaistų didmeninis platintojas, skaičiuodamas šių vaistų pirkimo PVM, lengvatinį 5 procentų PVM tarifą gali taikyti tik tokiems vaistams, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, t. y. tik A atveju.

II situacija

Vaistų didmeninis platintojas iš kitos valstybės narės įsigyja receptinius vaistus, kurie nėra įtraukti į LR vaistinių preparatų registre registruotų receptinių vaistinių preparatų sąrašą, bet yra patvirtinti Europos Komisijos kaip receptiniai, kurių 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė:

- A. 199 eurai;
- B. 290 eurų
- C. 385 eurai.

Vaistų didmeninis platintojas, skaičiuodamas šių vaistų pirkimo PVM, lengvatinį 5 procentų PVM tarifą gali taikyti tik tokiems vaistams, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, t. y. tik C atveju.

7. Importuojamiems iš trečiųjų šalių receptiniams vaistams, lengvatinis 5 procentų PVM tarifas taikomas, jeigu importuojamų receptinių vaistų išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų.

Importo muitinės deklaracijos 31 langelyje „Krovinio vietos ir prekės aprašymas“ pateikiamas prekės aprašymas, kuris paprastai vartojamas prekyboje, be to, prekės turi būti aprašytos taip, kad pakaktų duomenų jas vienareikšmiškai identifikuoti ir suklasifikuoti, prekių importo draudimams bei apribojimams taikyti, nustatytiems importo muitams ar mokesčiams apskaičiuoti. Importuotojai, norėdami taikyti PVM lengvatą importuojamiems iš trečiųjų šalių nekompensuojamiesiems receptiniams vaistams, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, importo muitinės deklaracijoje turi deklaruoti šių vaistų atitiktį PVM įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje nustatytiems atitinkamiems reikalavimams, t. y. *turi būti įrašyta „nekompensuojamas receptinis vaistas“*, o prie konkretaus vaisto pavadinimo turi būti įrašoma: *vaisto prekinis pavadinimas, stiprumas, farmacinė forma, pakuotės aprašymas (dozuočių kiekis pakuotėje), to paties pavadinimo vaisto išorinių pakuočių skaičius vienetais, to paties pavadinimo vaisto vienos išorinės pakuotės importo PVM apmokestinamoji vertė eurai*. Pvz., nekompensuojamas receptinis vaistas „BBB 250mg tabletės N21“, išorinių pakuočių skaičius 20 vnt., vienos išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė 350 eurų. Šio langelio aprašymas gali būti papildytas ir kita svarbia reikalinga informacija.

Pavyzdys

Įmonė, užsiimanti didmenine vaistų prekyba, iš JAV importuoja vaistus, kurie Lietuvoje priskiriami receptiniams, 1 išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė :

- A. 150 eurų;
- B. 320 eurų
- C. 240 eurų.

Apskaičiuojant importo PVM importuojamiems receptiniams vaistams, lengvatinį 5 procentų PVM tarifą galima taikyti tik tokiems vaistams, kurių išorinės pakuotės apmokestinamoji vertė yra didesnė negu 300 eurų, t. y. tik B atveju.

Kaip apskaičiuojama importuojamų prekių PVM apmokestinamoji vertė plačiau paaiškinta PVM įstatymo komentaro 15 straipsnio 15 dalies paaiškiniame.

Atkreipiame dėmesį, kad informacija apie fizinių asmenų individualioms reikmėms vežamus vaistus skelbiama Lietuvos Respublikos muitinės interneto svetainės (www.lrmuitine.lt) rubrikoje „Keleiviams/Vaistai kelionėje“.

